

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ЕКОНОМІКА /

ECONOMICS

**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітня кваліфікація: доктор філософії з економіки**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДТЕУ**

Голова вченої ради
/Анатолій МАЗАРАКІ/
(протокол № __ від «__» _____ 2023 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з «__» _____ 2023 р.
(наказ від «__» _____ 2023 р., № _____)

**1. Профіль освітньо-наукової програми (ОНП)
третього рівня вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка**

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО, структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти мовою оригіналу	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Форма здобуття освіти	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 051 Економіка
Обсяг освітньо-наукової програми	240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Вища рада з питань оцінки науково-дослідницької роботи і вищої освіти (Haut Conseil de l'évaluation de la recherche et de l'ES, HCERES), Франція червень 2019 – червень 2024.
Цикл/рівень	QF for ENEA – третій цикл; EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр». Володіння вступником компетентностями та опанування результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (перевіряється вступними випробуваннями)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua/file/MTEyNDI=/835ecf55b4446fa248e85eedcbe7b08.pdf
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Забезпечити особу, яка навчається, поглибленими знаннями, уміннями, навичками та іншими компетентностями, достатніми для продукування нових ідей в галузі економіки, розв'язання комплексних проблем у сфері професійної (економічної) та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	

3 - Характеристика освітньо-наукової програми

<p>Предметна область</p>	<p><i>Об'єкт діяльності (дослідження):</i> теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проектами, цифрові технології, методи і технології науково-педагогічної діяльності.</p> <p><i>Інструментарій та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова. Наукові дослідження з новими та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методичними результатами у координатах інтересів дослідницьких центрів ДТЕУ з економіки.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Орієнтована на створення нового знання у галузі економіки, оновлення методології економічного аналізу, розробки на цій основі практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності підприємств, організацій, установ, а також підвищення ефективності економічної політики держави в цілому.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітня складова програми передбачає 48 кредитів ЄКТС, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 36 кредитів ЄКТС для обов'язкових освітніх компонентів, у тому числі 3 кредити ЄКТС науково-педагогічної практики; • 12 кредитів ЄКТС передбачено для опанування вибіркового освітніх компонентів, що посилює цикл професійної підготовки. Вибіркова частина програми уможливує право вибору навчальних дисциплін, з врахуванням індивідуальних потреб аспірантів. <p>Наукова складова програми передбачає здійснення наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформленням та публічним захистом одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми охоплює 192 кредити ЄКТС і оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій. Робота за національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 2310. Викладачі університетів та вищих навчальних закладів. 2419.3. Професіонали державної служби. 244 Професіонали в галузі економіки 2441.1. Наукові співробітники (економіка) 2441.2. Економісти 1231. Керівники економічних підрозділів</p> <p>Випускник може обіймати інші посади відповідно до професійних назв робіт, що характеризуються спеціальними професійними компетентностями.</p> <p>Випускники аспірантури працевлаштовуються у Міністерстві економіки України, Антимонопольному комітеті України, департаментах економічного розвитку центральних органів державного управління, місцевого самоврядування, а також на підприємства різних форм власності та різних видів економічної діяльності.</p>
Подальше навчання	<ul style="list-style-type: none"> • освітньо-наукові програми на 8-ому рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань; • освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі, за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти; • здобуття наукового ступеня доктора наук.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Комбінація лекцій, практичних занять, виконання проектів, аналітичних, дослідницьких робіт. – Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання. – Навчання з використанням елементів дистанційних та інтерактивних технологій навчання. – Залучення до консультування аспірантів відомих фахівців у галузі науки та практики. – Безпосередня участь у виконанні науково-дослідних робіт.
Оцінювання	<p>Освітня складова програми.</p> <p>Система контролю оволодіння аспірантами дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість сформованих компетентностей. Він передбачає застосування комплексу методів оцінювання: усне опитування, тестовий контроль, виконання проектних завдань, тощо. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену / заліку і проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу за окремим освітнім компонентом.</p> <p>Наукова складова програми.</p> <p>Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують</p>

	<p>підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів за результатами виконання індивідуального плану наукової роботи щопівроку затверджуються на засіданні кафедри та вченій раді факультету з відповідною рекомендацією.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу <i>нових наукових ідей на основі логічних аргументів.</i></p> <p>ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, її <i>систематизації, узагальнення та формулювання відповідних висновків.</i></p> <p>ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), <i>швидко адаптуватись до зміни умов і ефективно діяти в нових ситуаціях, до безперервного саморозвитку і самовдосконалення</i></p> <p>ЗК 05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>СК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.</p> <p>СК 03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>СК 04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p> <p>СК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків, <i>невизначеності та / або асиметричності інформації</i>, можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів <i>на мікро-, мезо-, макро- та</i></p>

	<p><i>мегаекономічному рівні, в тому числі із застосуванням математичних методів та моделей.</i></p> <p>СК07. <i>Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</i></p> <p>СК08. <i>Здатність узгоджувати цілі окремого економічного суб'єкта із цілями розвитку галузі, економіки та цілями забезпечення сталого розвитку, в тому числі у глобальному вимірі; оцінювати вплив їх економічних рішень на стратегії поведінки інших економічних суб'єктів та зміну економічної системи в цілому.</i></p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>РН 01. <i>Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами різного рівня і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</i></p> <p>РН 02. <i>Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</i></p> <p>РН 03. <i>Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</i></p> <p>РН 04. <i>Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.</i></p> <p>РН 05. <i>Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, а також невизначеності та / або інформаційної асиметрії; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</i></p> <p>РН 06. <i>Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</i></p> <p>РН 07. <i>Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</i></p> <p>РН 08. <i>Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних</i></p>

	<p>напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, <i>швидко адаптуватись до геополітичних та соціально-економічних змін, враховувати їх у власних дослідженнях.</i></p> <p>РН 09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p> <p>РН 10. Володіти підходами та інструментарієм дослідження мікро-, мезо-, макро- та мегаекономічних систем, визначати ключові детермінанти та індикатори їх розвитку.</p> <p>РН 11. Виявляти економічні проблеми, визначати відповідні їм наукові завдання, обирати методи для їх розв'язання та обґрунтовувати відповідні економічні рішення на засадах узгодження цілей та інтересів окремих економічних суб'єктів із цілями розвитку галузі, економіки та цілями забезпечення сталого розвитку.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Реалізацію освітньо-наукової програми забезпечують викладачі, які мають наукові ступені кандидата та доктора наук. Для забезпечення відповідності наукових досліджень аспірантів вимогам соціо-економічного середовища проводяться тематичні майстер-класи та відкриті лекції представників бізнесу, органів влади, громадських організацій.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Аспіранти повною мірою забезпечені матеріальними ресурсами для навчання та виконання досліджень. До їх послуг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - понад 30 тис. м² навчальних будівель; - окремий гуртожиток для аспірантів (понад 80 кімнат) - майже 1,5 млн. найменувань навчальної та наукової літератури в бібліотеці; - 470 посадкових місць у читальних залах, в тому числі у мультимедійній бібліотеці, де забезпечено доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science; - 2000 робочих місць ПЕОМ із виходом в Інтернет + WiFi. <p>Уся комп'ютерна техніка забезпечена базовим програмним забезпеченням, на комп'ютерах в лабораторіях кафедр інстальовано спеціальне програмне забезпечення, необхідне для проведення досліджень аспірантами;</p> <ul style="list-style-type: none"> - лабораторія дистанційного навчання, в якій розміщено близько 1000 освітніх курсів; - електронна платформа для комунікації аспірантів на базі Microsoft Office 365, тощо.

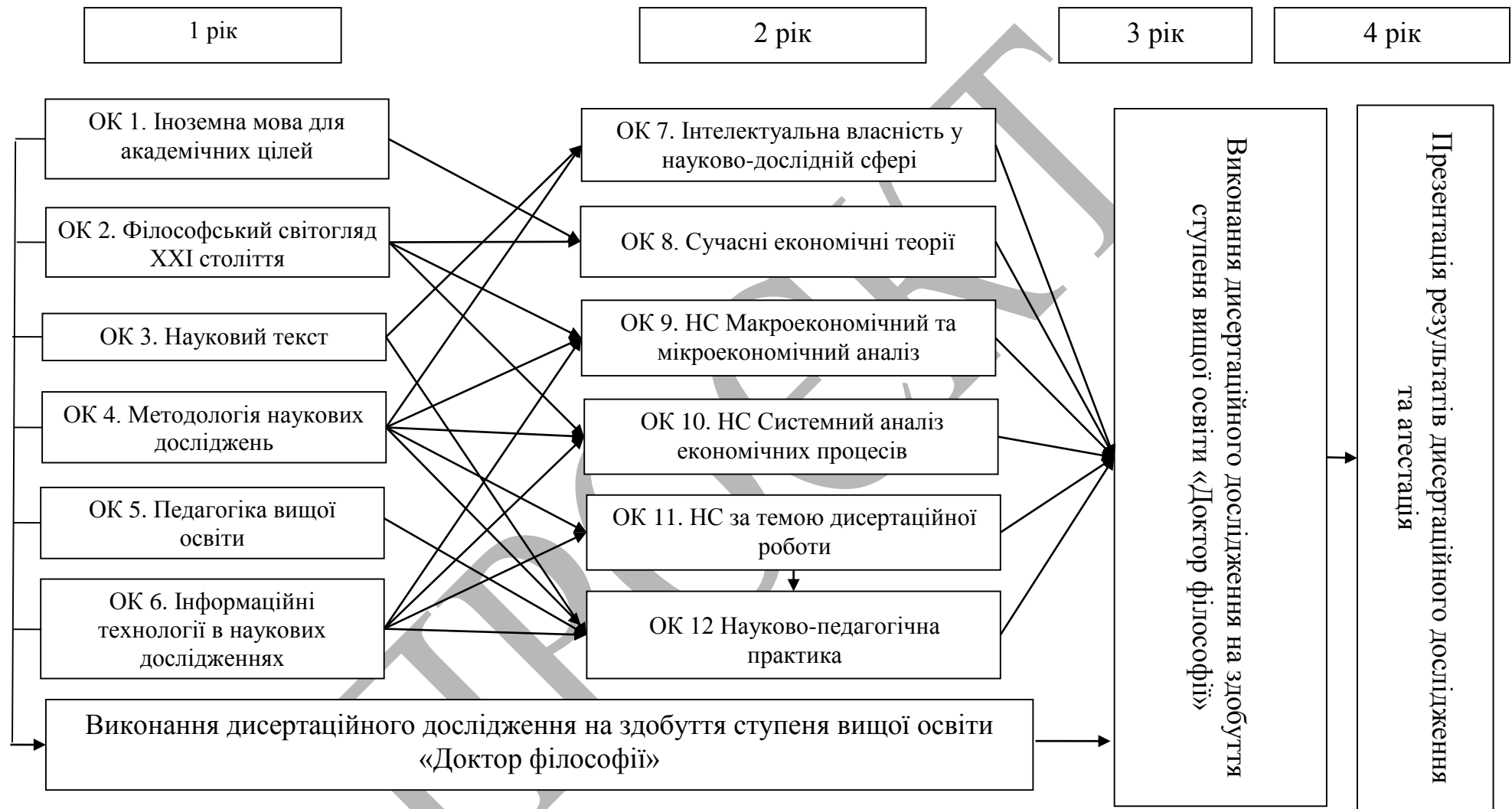
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Повне забезпечення навчально-методичними комплексами дисциплін та інших видів навчально-методичних матеріалів. Документи, що регламентують, процедури вступу, навчання в аспірантурі, захисту дисертації тощо знаходяться у відкритому доступі на веб-сайті університету. Комунікація між аспірантами, науковими керівниками, викладачами, адміністративним персоналом відбувається у межах внутріуніверситетського комунікаційного середовища, що охоплює онлайн ресурси MIA Освіта, MS Outlook та MS Teams 365, систему дистанційного навчання ДТЕУ, а також з використанням OTT-сервісів, засобів рухомого і нерухомого телефонного зв'язку.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно з договорами про співробітництво із закладами вищої освіти України, науковими установами.
Міжнародна кредитна мобільність	У межах договорів про співробітництво із закладами вищої освіти Франції, Великобританії, Польщі, Німеччини та інших країн, в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання аспірантів. Навчання за напрямком КА1 з отриманням кредитів в університетах країн-членів Програми Еразмус+
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземним здобувачам вищої освіти гарантуються всі права та свободи, у відповідності до діючого законодавства України і Статуту університету.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1.	Іноземна мова для академічних цілей	3	Екзамен
ОК 2.	Філософський світогляд ХХІ століття	3	Екзамен
ОК 3.	Науковий текст	3	Екзамен
ОК 4.	Методологія наукових досліджень	3	Екзамен
ОК 5.	Педагогіка вищої освіти	3	Залік
ОК 6.	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	3	Залік
ОК 7.	Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері	3	Залік
ОК 8.	Сучасні економічні теорії	3	Екзамен
ОК 9.	Наукові семінари (Макроекономічний та мікроекономічний аналіз)	3	Залік
ОК 10.	Наукові семінари (Системний аналіз економічних процесів)	3	Залік
ОК 11.	Науковий семінар за темою дисертаційної роботи	3	Залік
ОК 12.	Науково-педагогічна практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		36	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 01	Ораторське мистецтво	3	Залік
ВК 02	Математичне моделювання у наукових дослідженнях	3	Залік
ВК 03	Статистичні методи аналізу та прогнозування	3	Залік
ВК 04	Міжнародна статистика	3	Залік
ВК 05	Економічна футурологія	3	Залік
ВК 06	Інституціональна економіка	3	Залік
ВК 07	Економіка сталого розвитку	3	Залік
ВК 08	Поведінкова економіка	3	Залік
ВК 09	Наукові семінари (Економічна безпека)	3	Залік
ВК 10	Наукові семінари (Методологія соціального дослідження)	3	Залік
ВК 11	Інша освітня компонента за погодженням з науковим керівником	3	Залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		12	
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми		48	
Підготовка дисертації		156	
Презентація результатів дисертаційного дослідження та атестація		36	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки або на її межі з іншими спеціальностями і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Обсяг основного тексту дисертації має становити 6,5 – 9 авторських аркушів. Дисертація має бути розміщена на сайті університету.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

	Освітня складова												Наукова складова
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	
ЗК 01	•	•	•	•				•	•		•		•
ЗК 02			•	•		•				•		•	•
ЗК 03	•		•				•						•
ЗК 04	•	•			•				•		•	•	•
ЗК 05		•		•				•				•	•
СК 01			•						•		•	•	•
СК 02	•		•	•	•			•	•		•	•	•
СК 03				•	•	•		•		•		•	•
СК 04			•		•							•	•
СК 05								•	•		•		•
СК 06								•	•	•	•		•
СК 07			•	•			•					•	•
СК 08		•						•	•	•	•		•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) обов'язковими компонентами освітньо-наукової програми

	Освітня складова												Наукова складова
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	
РН 01				•				•	•	•	•	•	•
РН 02		•		•				•	•	•	•		•
РН 03		•		•				•	•	•	•	•	•
РН 04			•			•				•		•	•
РН 05			•	•			•		•		•	•	•
РН 06	•		•		•		•	•	•	•	•	•	•
РН 07			•		•	•					•	•	•
РН 08				•				•	•	•	•	•	•
РН 09		•		•		•		•	•	•	•	•	•
РН 10						•		•	•	•	•	•	•
РН 11								•	•	•	•		•

6. Матриця відповідності програмних компетентностей вибіркоким компонентам освітньо-наукової програми

	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10	ВК 11
ЗК 01	•				•	•	•	•	•		*
ЗК 02			•	•						•	
ЗК 03						•	•		•		
ЗК 04	•				•						
ЗК 05					•	•	•	•	•		
СК 01					•	•	•	•			
СК 02	•				•	•	•	•			
СК 03		•	•	•						•	
СК 04	•										
СК 05					•	•	•	•	•		
СК 06		•	•	•		•	•	•	•		
СК 07										•	
СК 08					•	•	•	•	•		

* Дисципліна формує компетентності у відповідності до специфіки освітньої траєкторії, обраної здобувачем вищої освіти

**7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН)
вибірковими компонентами освітньо-наукової програми**

	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10	ВК 11
РН 01		•	•	•	•	•	•	•			*
РН 02					•	•	•	•			
РН 03		•	•	•					•		
РН 04		•	•	•						•	
РН 05					•	•	•	•	•		
РН 06	•				•	•	•	•			
РН 07											
РН 08					•	•	•	•	•	•	
РН 09								•		•	
РН 10			•	•	•	•	•	•	•	•	
РН 11						•	•	•	•		

** Дисципліна формує результати навчання у відповідності до специфіки освітньої траєкторії, обраної здобувачем вищої освіти*